

ONTWERP

Fluvius | ANTWERPEN

Opdrachthoudende vereniging

Activiteitenverslag 2022

Jaarvergadering d.d. 21 juni 2023

Inhoud

Woord vooraf	3
Voorstelling van de netbeheerder	4
• Identiteit	4
• Deelnemers	6
• Distributiegebied	8
• Bestuur en toezicht	9
Verslag van de Raad van Bestuur	12
• Marktwerving en beleid	12
○ Distributienettarieven	12
○ Wijziging aansluitingscontract elektriciteit hoogspanning	13
○ Fluvius als tijdelijke noodleverancier	14
○ Toekomstige structuur Fluvius-groep	14
○ Werkmaatschappij Fluvius	15
○ Investeringsplan 2023-2032	15
○ Herziening overeenkomst 'oplaadvergoeding aan OCMW's'	17
• Energienetbeheer	18
○ Digitale meters	18
○ Door hoge energieprijzen verlagen Vlaamse gezinnen gasverbruik	19
○ Openbare verlichting	19
○ Toename projecten warmtenetten	19
• Databeheer	20
○ Databeheer	20
○ Atrias – Centraal dataplatform	20
• Datanetbeheer	20
○ Realisatie van een snel datanetwerk – project Tramontana	20
○ Aanpassing Reglement mede-eigendom en Beheerscontract glasvezelnetwerk Engie-Elia-Fluvius	21
• Rioolnetbeheer	22
○ Rioleringsuitdagingen	22
○ Blue Deal	22
○ Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 – De Grote STROOMversnelling	22
○ Alle rioleringsbuizen scannen tegen 2027	23
○ Visie rioleringsnetten 2050	23
○ Herziening premies Watergebruik (RWG)	23
○ Herrekende tarieven voor wegherstellingen 2022	24
○ Saneringsbijdragen en -vergoedingen	24

Woord vooraf

Wordt later aangevuld.

Identiteit

Benaming:	Fluvius Antwerpen
Rechtsvorm:	Opdrachthoudende vereniging
Ondernemingsnummer:	BTW BE 0212.704.370 RPR Antwerpen, afdeling Antwerpen
Zetel:	Antwerpsesteenweg 260, 2660 Antwerpen (district Hoboken) Merksemsesteenweg 233 te 2100 Antwerpen (vanaf 1/01/2023) (p/a Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle)
Secretariaat:	Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle
Oprichting:	Opgericht als samenwerkende vennootschap te Antwerpen-Hoboken op 24 november 1972 onder de naam 'Intercommunale voor Energie', in het kort 'Iveg', na machtiging bij Koninklijk Besluit van 19 oktober 1972. Oprichtingsakte - Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 7 december 1972, nr. 3245-06.
Statuten:	Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 19 oktober 1972. – Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 7 december 1972, nr. 3245-06. Omgevormd tot een opdrachthoudende vereniging door de algemene vergadering van 21 mei 2003. Fusie door overneming van de opdrachthoudende verenigingen IMEA en Integan door Iveg (met naamswijziging van Iveg in Fluvius Antwerpen) met inwerkingtreding per 1 april 2019 door de algemene vergadering van 28 juni 2018, krachtens proces-verbaal opgesteld door notaris Xavier Desmet, gevolgd door een proces-verbaal opgesteld door dezelfde notaris houdende vaststelling van de gedeeltelijke vervulling van de opschortende voorwaarden de dato 29 juni 2018, samen bij uittreksel bekengemaakt in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 6 september 2018, nr. 18135349 en door een proces-verbaal houdende vaststelling van de vervulling van alle opschortende voorwaarden opgesteld door notaris Xavier Desmet op 6 juni 2019, bij uittreksel bekendgemaakt in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 21 juni 2019, nr. 19082834 en door een proces-verbaal houdende vaststelling van de definitieve ruilverhouding opgesteld door notaris Xavier Desmet op 30 december 2019, bij uittreksel bekendgemaakt in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 27 januari 2020, nr. 20015665.

Laatst gewijzigd door de Algemene vergadering in buitengewone zitting van 14 december 2022 (notarieel verleden op 21 december 2022) – Toezichtsprocedure is lopende.
Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 8 februari 2023, nr. 23019506.

Deelnemers

38 gemeenten

Gemeenten	Elektriciteit	Aardgas	Openbare verlichting	Kabel	Riolering	FluviusNET
Aartselaar	x	x	-	-	-	-
Antwerpen	x	x	x	x ⁽¹⁾	-	-
Boechout	x	x	x	-	-	-
Boom	x	x	x	x	-	-
Borsbeek	x	x	x	-	-	-
Brasschaat	x	x	-	x	-	-
Brecht	x	x	-	x ⁽²⁾	-	-
Duffel	x	x	x	-	-	-
Edegem	x	x	x	-	-	-
Essen	x	-	x	x	x	-
Grobbendonk	-	x	-	-	x	-
Hemiksem	x	x	x	x	-	-
Hove	x	x	x	-	-	x
Kampenhout	-	x	-	-	-	-
Kapellen	x	x	x	x ⁽³⁾	-	-
Kontich	x	x	-	-	-	-
Laakdal	-	x	-	-	-	-
Lier	x	x	x	-	-	-
Lille	-	-	-	-	x	-
Lint	x	x	x	-	-	-
Malle	x	x	x			-
Merksplas	x	-	x	-	-	-
Mortsel	x	x	x	-	-	-
Niel	x	x	x	x	-	-
Nijlen	x	x	x	-	x ⁽⁷⁾	-
Ranst	x	x	x			-
Rumst	x	x	-	x ⁽⁴⁾	-	-
Schelle	x	x	x	x	-	-
Schilde	x	x	x	x ⁽⁵⁾	-	-
Schoten	x	x	x	x	-	-
Stabroek	x	x	x	-	-	-
Steenokkerzeel	-	x	-	-	-	-
Wijnegem	x	x	x	x	-	-
Willebroek	-	-	-	x ⁽⁶⁾	-	-
Wommelgem	x	x	x	-	-	-
Zelzate	x	x	x	-	-	-
Zoersel	x	x	x			-
Zwijndrecht	x	x	-	-	-	-

Elektronische-communicatienetwerken

- (1) Antwerpen: volledig, behalve districten Ekeren, Merksem en Wilrijk;
- (2) Brecht: uitsluitend deelnemende gemeente Sint-Job-in-'t-Goor;
- (3) Kapellen: uitsluitend deelnemende gemeente Kapellen;
- (4) Rumst: uitsluitend deelnemende gemeenten Rumst en Terhagen;
- (5) Schilde: uitsluitend deelnemende gemeente Schilde;
- (6) Willebroek: uitsluitend deelnemende gemeente Willebroek.

Riolering

- (7) Nijlen: uitsluitend IBA-beheer.

Bestuur en toezicht

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter

Koen Kennis

Antwerpen

Ondervoorzitter

Paul Verbeeck

Nijlen

Leden

Dirk Bauwens

Schilde

Carine Leys

Antwerpen

Chris De Vos

Duffel

Tom Meeuws

Antwerpen

Tom De Vries

Niel

Adinda Van Gerven

Brasschaat

Sven Deckers

Brecht

Charlie Van Leuffel

Antwerpen

Frank Gys

Wommelgem

Katusha Vervloesem

Rumst

Luc Janssens

Kapellen

Kristien Vingerhoets *(tot 1/03/2022)*

Hemiksem

Bart Lambrecht

Aartselaar

Lid met raadgevende stem

Danny Van Hove

Zwijndrecht

Secretaris

Nick Vandeveld

Alain Petit *(vanaf 1/01/2023)*

Vertegenwoordiging Fluvius

Tom Ceuppens *(vanaf 1/01/2023)*

Ines Thijs

Peter Dreesen

Bart Van Den Driessche

Luc Neefs

Donald Vanbeveren

Dirk Smet

Frank Vanbrabant

COMMISSARIS

EY Bedrijfsrevisoren BV,
vertegenwoordigd door Marnix van Dooren

REGIONAAL BESTUURSCOMITE ANTWERPEN

Voorzitter

Koen Kennis

Antwerpen

Ondervoorzitter

Antwerpen

Leden

Kristof Bossuyt

Antwerpen

Carine Leys

Antwerpen

Luc Bungeneers

Antwerpen

Tom Meeuws

Antwerpen

Tom De Boeck

Antwerpen

Tjerk Sekeris

Antwerpen

Kris Gysels

Antwerpen

Charlie Van Leuffel

Antwerpen

Secretaris

Inge De Rijcke

Vertegenwoordiging Fluvius

Erwin Boogaerts

Ines Thijs

Tom Ceuppens *(vanaf 1/01/2023)*

Frank Van Remoortel

Koen Demuys

Donald Vanbeveren

Peter Dietvorst

Frank Vanbrabant

Alain Petit *(vanaf 1/01/2023)*

Nick Vandevelde

Marc Spelier

Johan Suykens

REGIONAAL BESTUURSCOMITE REGIO

Voorzitter

Luc Janssens

Kapellen

Ondervoorzitter

Bart Lambrecht

Aartselaar

Leden

Dirk Bauwens	Schilde	Kris Luyckx	Merksplas
Jan Blommaert	Mortsel	Bruno Peeters	Steenokkerzeel
Johan De Ryck	Ranst	Ludo Reyntjens	Stabroek
Fatima De Smedt	Grobbendonk	Wouter Rombouts	Schoten
Chris De Vos	Duffel	Francisco Sanchez y Santos	Boom
Tom De Vries	Niel	Erik Schiltz	Edegem
Sven Deckers	Brecht	Benny Smets	Laakdal
Dirk Goemaere	Zelzate	Luc Spiessens	Willebroek
Vera Goris	Schelle	Kris Swaegers	Boechout
Frank Gys	Wommelgem	Adinda Van Gerven	Brasschaat
Michaël Heyvaert	Zoersel	Sanne Van Looy	Malle
Stefan Imbrechts	Kampenhout	Theo Van Roeyen	Zwijndrecht
Annemie Janssens	Lint	Paul Verbeeck	Nijlen
Maarten Janssens	Wijnegem	Katusha Vervloesem	Rumst
Tom Kersemans	Lille	Rik Verwaest	Lier
Walter Kiebooms	Borsbeek	Kristien Vingerhoets <i>(tot 1/03/2022)</i>	Hemiksem
Dirk Konings	Essen	Willem Wevers	Kontich
Gerda Lambrecht	Hove		

Secretaris

Inge De Rijcke

Vertegenwoordiging Fluvius

Thierry Buffel	Peggy Oosterlinck
Pieter Christiaensen	Alain Petit <i>(vanaf 1/01/2023)</i>
Tom Ceuppens <i>(vanaf 1/01/2023)</i>	Rolf Schramme
Marc Deberdt	Dirk Smet
Koen Demuys	Marc Spelier
Peter Dietvorst	Ines Thijs
Peter Dreesen	Erwin Van den Bogaert
Christel Heylen	Bart Van Den Driessche
Ludwina Jacobs	Bart Van Gorp
Stijn Jacobs	Werner Van Hauwaert
Peter Joos	Frank Van Remoortel
Angelo Lambrechts	Donald Vanbeveren
Kristof Manhaeve	Frank Vanbrabant
Peter Mees	Nick Vandeveld
Frank Mermans	Jan Vermeulen
Luc Neefs	Angelique Verplancken

Marktwerving en beleid

Distributienettarieven

- **Tariefmethodologie**

De tariefmethodologie berekent het 'toegelaten inkomen' voor de activiteiten aardgas- en elektriciteitsdistributie van de DNB's op basis van het verleden. Bij een acceleratie van de kosten loopt hierdoor het toegelaten inkomen achter op de werkelijke kosten en worden de DNB's met zogenaamde 'mali' geconfronteerd: tekorten op het inkomen die de winst drukken tot de hogere kosten worden meegenomen bij een volgende trendberekening (de volgende tarifaire periode gaat in vanaf 2025).

Daarom voorzag de tariefmethodologie in 2021 de mogelijkheid het 'endogeen' inkomen te verhogen met 'voorschotten'. De endogene kosten zijn kosten van activiteiten eigen aan de werking van Fluvius (zoals exploitatiekosten, afschrijvingen, financieringskosten, ...) en worden als 'beheersbaar' aanzien. Fluvius moet zorgen dat deze activiteiten kunnen worden betaald met het door de VREG 'toegelaten inkomen'. In het kader van de versnelde uitrol van digitale meters werd dit systeem van voorschotten toegepast in 2021 waarbij het endogeen inkomen 2021 werd verhoogd. De VREG bepaalt de voorschotten per jaar.

Ook in 2022 was het bewaken van de financiële gezondheid een belangrijke strategische doelstelling van de netbeheerders. De nieuwe tariefmethodologie 2021-2024 die de regulator reeds in 2021 oplegde, heeft een ongunstige impact op de inkomsten en winstgevendheid van de gereguleerde activiteiten. De DNB's krijgen minder middelen voor hun taken en opdrachten en de aandeelhouders krijgen aanzienlijk minder winst. Om te vermijden dat dit een negatief effect heeft op het lange termijn financieel plan drongen zich in 2021 maatregelen op. Fluvius werkte daarom een aantal mitigerende maatregelen uit die door alle Vlaamse distributienetbeheerders, waaronder Fluvius Antwerpen, werden goedgekeurd en zich situeren op de domeinen van investeringen, operationele kosten, dividendbeleid en de voorschotten die aan de regulator kunnen worden gevraagd.

Alle netbeheerders binnen de Fluvius-groep hebben in oktober 2022 beslist om gezamenlijk 119 miljoen euro aan financiële reserves in te zetten om de impact van de torenhoge inflatie op de distributienettarieven voor 2023 onder controle te houden. Deze inspanning komt bovenop het al lopende besparingstraject dat bij de start van Fluvius in 2018 werd opgestart en dat door de VREG bepaald is op 150 miljoen euro recurrent einde 2024.

Zonder die extra inspanningen zou het nettatarief van een gemiddeld Vlaams gezin in 2023 met meer dan 10 procent of 137 euro stijgen (elektriciteit en aardgas samen). Met deze beslissing van Fluvius wordt de impact van de inflatie op de factuur voor 2023 beperkt tot een stijging van slechts 3 procent of ongeveer 11 euro per jaar voor elektriciteit en van 10 procent of ongeveer 21 euro voor aardgas.

Voor Fluvius Antwerpen steeg het nettatarief voor elektriciteit met 9% (27 euro), en het nettatarief voor aardgas steeg met 8% (17 euro).

Niet onbelangrijk daarbij is het signaal aan de financiële wereld, investeerders, banken en ratingbureaus dat Fluvius bereid is (moeilijke) beslissingen te nemen om de financiële gezondheid te vrijwaren. Dit onder meer met het oog op het bekomen van gunstige voorwaarden voor de financiering van onze werking.

- **Tariefvoorstel 2022**

Het toegelaten inkomen voor elektriciteit daalde met 10,04% in 2022 t.o.v. 2021. Er was nagenoeg een status-quo (0,83%) van het endogeen toegelaten inkomen 2022 t.o.v. 2021, maar er was een groter effect bij het exogeen inkomen distributie, nl. een daling van 27,56% (-21,5 miljoen euro).

Voor aardgas daalde het toegelaten inkomen in 2022 met 1,97% t.o.v. 2021. Het endogeen toegelaten inkomen daalde voor deze activiteit met 3,04% (-2,5 miljoen euro) en het exogeen toegelaten inkomen steeg met 25,31% (+0,8 miljoen euro) t.o.v. vorig jaar.

Daardoor betaalde een gezin met een tweevoudige meter en een elektriciteitsverbruik van 3.500 kWh per jaar, gemiddeld 234 euro (in Vlaanderen gemiddeld 268 euro inclusief btw) aan nettarieven in 2022. Dat is 30 euro minder dan het jaar ervoor (in Vlaanderen gemiddeld 34 euro lager dan in 2021). Voor een prosumant op het laagspanningsnet bedroeg het distributienettarief in 2021 jaarlijks 66 euro en in 2022 gemiddeld 54 euro (in Vlaanderen gemiddeld 73 euro in 2021 en 62 euro in 2022).

Ook de nettarieven voor aardgas daalden. Een gezin met een aardgasverbruik van 23.260 kWh per jaar betaalde in 2022 gemiddeld 220 euro (in Vlaanderen gemiddeld 238 euro inclusief btw) of 5 euro minder dan het jaar ervoor (in Vlaanderen gemiddeld 15 euro lager dan in 2021).

Voor een gezin met een gemiddeld elektriciteits- en aardgasverbruik betekende dit een totale besparing van 35 euro t.o.v. 2021 (Vlaanderen gemiddelde daling met 49 euro).

Ook de nettarieven voor elektriciteit en aardgas voor bedrijven daalden in 2022.

- **Nieuwe tariefstructuur – ‘Capaciteitstarief’**

De VREG kondigde in 2020 de invoering aan van het capaciteitstarief vanaf 1 januari 2022. ‘Capaciteit’ (vermogen, kilowatt) treedt hierdoor grotendeels in de plaats van ‘verbruik’ (kilowattuur) als belangrijkste criterium voor de berekening van de netvergoeding die klanten moeten betalen. Bedoeling is om verbruiken meer te spreiden om piekbelastingen te voorkomen, wat een gunstige impact heeft op de netinvesteringen.

Fluvius vroeg in 2021 uitstel van invoering van dit capaciteitstarief tot 1 juli 2022. De invoering zou anders bijna samenvallen met de ‘go live’ van het project CMS-MIG6 van Atrias, wat technisch-operationeel een extra risico betekende. De VREG was bereid om de invoering van het capaciteitstarief tot dan uit te stellen. De VREG besliste begin juni 2022 de invoering van het capaciteitstarief opnieuw uit te stellen tot 1 januari 2023. Voornamelijk de energieleveranciers gaven aan zich niet comfortabel genoeg te voelen om de belangrijke testperiode richting 1 juli 2022 aan te vatten, mede gezien de op dat ogenblik woelige energiemarkt. Dit is in het belang van de Vlaamse energiemarkt in zijn geheel. Fluvius onderschreef dit standpunt. De voorbereidingen voor de invoering van het nieuwe nettarief werden onverkort voortgezet met het oog op de invoering op 1 januari 2023.

Wijziging aansluitingscontract elektriciteit hoogspanning

Op 29 maart 2022 keurde de VREG de wijzigingen goed aan het 'Aansluitingscontract elektriciteit hoogspanning (1 kV < Un < 36 kV)'. De aanleiding van deze wijziging was de introductie van het capaciteitstarief. Specifiek moeten klanten met een grootvermogensmeting het gewenste

toegangsvermogen via het Fluvius-portaal opgeven. Die modaliteiten moesten in het Aansluitingscontract worden opgenomen. Tegelijk werd een nieuwe bijlage 'Trans LS' opgenomen, die beschrijft wat de specifieke rechten en verplichtingen zijn die bij deze specifieke klantengroep horen.

Fluvius als tijdelijke noodleverancier

De Ondernemingsrechtbank van Brussel sprak op 7 december 2021 het faillissement uit van de Vlaamse Energieleverancier (aantal toegangspunten elektriciteit: 66.000 en aardgas: 63.000). Per 21 december 2021 werd eveneens de toegang tot de Vlaamse distributienetten ontzegd aan leverancier Watz, met toestemming van de VREG (aantal toegangspunten elektriciteit: 22.000 en aardgas: 12.000).

Dit leidde ertoe dat Fluvius de decretaal toegewezen rol van noodleverancier opnam voor de klanten van beide energieleveranciers.

Daarnaast werd Fluvius op 18 maart 2022 tijdelijke noodleverancier voor zo'n 200 gasklanten van energieleverancier AECO/Energie2030. Deze leverancier werd de toegang ontzegd tot het Vlaamse distributienet voor aardgas omdat hij zijn contractuele verplichtingen niet langer kon nakomen.

De rol van noodleverancier is een tijdelijke oplossing tot de getroffen klanten een nieuw contract hebben afgesloten bij een commerciële leverancier van hun keuze. In 2022 wijzigde het Energiedecreet de maximale termijn voor de distributienetbeheerder om als noodleverancier voor huishoudelijke afnemers op te treden van 60 dagen naar 12 maanden. Voor niet-huishoudelijke afnemers blijft de termijn 60 dagen.

De tarieven die Fluvius wettelijk dient te hanteren, liggen hoger dan de tarieven op de commerciële markt, maar zijn kosten-reflectief. Fluvius diende plots een groot aantal klanten te bevoorraden op een moment dat de marktprijzen uitzonderlijk hoog waren. De betrokken klanten werden dan ook zoals wettelijk voorzien aangespoord om zo snel als mogelijk een nieuwe leverancier te kiezen.

Toekomstige structuur Fluvius-groep

Er drong zich een hertekening van het distributienetbeheer-landschap op omdat Het Energiedecreet bepaalt dat tegen ten laatste 2025 elke gemeente voor elektriciteit en aardgas moet aangesloten zijn bij dezelfde distributienetbeheerder en dat die distributienetbeheerder ook een geografisch aaneengesloten gebied moet vormen dat bovendien minstens 200.000 aangesloten afnemers telt.

De decretale bepalingen vormden de basis voor 'verplichte' gebiedsuitwisselingen tussen sommige Opdrachthoudende Verenigingen wat aanleiding gaf tot enkele partiële splitsingen en fusies binnen de Fluvius-groep. Dat kadert ook in de wens van de Vlaamse Regering tot vereenvoudiging van de organisatie van het distributienetbeheer in Vlaanderen.

Om aan de regelgeving te voldoen besliste Fluvius Antwerpen op de Buitengewone Algemene Vergadering van december 2022 dat de gemeenten Steenokkerzeel en Kampenhout voor de activiteit aardgas over zullen gaan naar Iverlek, de gemeente Zelzate voor de activiteiten elektriciteit, aardgas, OV en warmte over zal gaan naar Imewo, de gemeenten Essen en Merksplas voor de activiteit elektriciteit en OV over zullen gaan naar Iveka, de gemeente Laakdal voor de activiteit aardgas over zal gaan naar Fluvius Limburg en de gemeente Grobbendonk voor de activiteit elektriciteit over zal gaan naar Fluvius Antwerpen.

Werkmaatschappij Fluvius

- **Eén bedrijf – integratiewerkzaamheden bijna ten einde**

De in 2018 opgestarte integratie die moet leiden tot belangrijke efficiëntiewinsten op niveau van de werkmaatschappij en de opdrachthoudende verenigingen is ver gevorderd. Binnen diverse domeinen en processen werd de beoogde uniformisering met succes bereikt.

Tijdens het jaar 2022 werden nog grote en belangrijke stappen ondernomen met het oog op de afronding van de integratie en als gevolg hiervan de realisatie van de verwachte besparing van 150 miljoen euro tegen einde 2024. Het integratieproject is per einde 2022 succesvol afgesloten.

- **Visie op energienetbeheer van de toekomst**

De energietransitie en klimaatdoelstellingen vormen zowel wetenschappelijk als politiek, maar heel zeker ook maatschappelijk, technisch en economisch een belangrijke uitdaging voor de toekomst. Twee jaar geleden formuleerde Fluvius een 'Visie netbeheer energie 2050', die hierop passend inspeelt. Samen met alle betrokken stakeholders volgt Fluvius de ontwikkelingen op de voet en overlegt het om zijn noodzakelijke bijdrage aan de realisatie van de energietransitie in te passen in een globale en efficiënte aanpak.

De basis is onder meer terug te vinden in het Vlaamse Energie- en Klimaatplan waarop Fluvius zijn energievisie van de toekomst aanpast en de acties zal moeten versnellen in het kader van de elektrificatie die hiervan het gevolg zal zijn (onder andere ten behoeve van elektrische voertuigen en warmtepompen).

- **Fluvius richt directie Energie- en Klimaattransitie op**

Sinds 1 juli 2022 heeft netbedrijf Fluvius een nieuwe directie Energie- en Klimaattransitie. Die moet de impact van de energietransitie en de klimaatadaptatie op de bedrijfsactiviteiten coördineren. Fluvius wil zo tijdig de nodige stappen zetten in het voorbereiden van de publieke nutsvoorzieningen op de maatschappelijke verwachtingen van morgen.

Investeringsplan 2023-2032

Onze samenleving bouwt het gebruik van fossiele brandstoffen af om tegen 2050 'klimaatneutraal' te zijn. Dat betekent een transitie naar een nieuwe energiemix waarin vooral elektriciteit een steeds belangrijker rol speelt. Maar wat betekent dat voor onze energienetten? En welke financiële inspanningen vraagt dat? Dat schetst Fluvius in het Investeringsplan 2023-2032.

- **Investeringsplan in lijn met beleidsbeslissingen**

Het investeringsplan vertrekt vanuit de recentste beleidsbeslissingen m.b.t. de energietransitie: de Europese initiatieven Green Deal, Fit for 55 en REPowerEU, de federale beslissingen rond fiscaliteit m.b.t. elektrische bedrijfswagens vanaf 2026 en de ambities rond mobiliteit en verwarming in de recentste versie van het Vlaams Energie- en Klimaatplan van de Vlaamse Overheid.

- **Stijgende elektrificatie**

We houden rekening met 1,5 i.p.v. 1 miljoen elektrische wagens in Vlaanderen tegen 2030, een volledige elektrificatie van het openbare busvervoer tegen 2035 en stapsgewijs meer elektrisch vrachtvervoer. Mobiliteit zal het komende decennium sowieso de grootste impact op het elektriciteitsnet hebben, geleidelijk aan ook de verwarming van gebouwen. We gaan er van uit dat ongeveer 12 procent van de Vlaamse gebouwen in 2030 met een warmtepomp verwarmd zal worden - al zal de renovatiegraad moeten verdriedubbelen van 1 naar 3 procent per jaar in 2030

om dat doel haalbaar te maken. Volledig elektrische warmtepompen werken immers het efficiëntst in goed geïsoleerde gebouwen.

Volgens de cijfers uit de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Overheid houden we qua hernieuwbare productie op het distributienet voor de komende tien jaar rekening met een verdere groei van het aantal zonnepanelen en windturbines op land in Vlaanderen. Ook het bedrijfsleven heeft impact: door stijgende elektrificatie verwachten we eveneens een stijgend elektriciteitsverbruik en een stijgende piekbelasting in de industrie.

- **Evolutie aardgasnetten**

Door de verplichte uitfasering van stookolie en het grote aantal minder goed geïsoleerde woningen in Vlaanderen houdt Fluvius voor de eerstkomende jaren nog rekening met een stijging van het aantal aardgasaansluitingen op het al bestaande net. Nadien is de verwachting dat het aantal aardgasgebruikers zal beginnen dalen.

Een ander plan is er voor het aardgasnet: 'keep it running'. Het distributienet voor aardgas zal, als gevolg van eerdere beleidsbeslissingen, het komende decennium amper tot niet meer uitbreiden. Het is wel belangrijk dat gebruikers van het aardgasnet steeds op een veilig en betrouwbaar net kunnen blijven rekenen. Daarom zullen investeringen voor onderhoud en veilige exploitatie van het aardgasnetwerk blijven gebeuren. De projecten rond de uitrol van de digitale aardgasmeters en de conversie van arm naar rijk aardgas zullen ook afgewerkt worden. Fluvius voorziet tenslotte middelen voor proefprojecten rond groene gassen (biomethaan, groene waterstof) en power-to-gas. Het jaarlijks investeringsbudget voor aardgas zal in de komende tien jaar halveren tot 88 miljoen euro per jaar.

- **Oplossingen aanreiken**

Het investeringsplan houdt rekening met enkele specifieke lokale uitdagingen, zoals de problematiek van uitvallende PV-omvormers in landelijke gebieden, de aanwezigheid van 230 volt-netten in historische stadscentra en de rand rond Brussel, en de noden van de Vlaamse zeehavens.

Het investeringsplan houdt er rekening mee dat op aanvraag iedereen 400V ter beschikking kan worden gesteld. Nieuwe uitbreidingen gebeuren steeds op 400V en we ervoor zorgen dat prioritair in alle cabines 400V beschikbaar wordt.

- **Uitgangspunten voor doelgerichte investeringen**

Fluvius heeft meerdere scenario's (met verwachte aantallen rond mobiliteit, industrie, verwarming, zonnepanelen en windturbines) op het huidige elektriciteitsnet gesimuleerd en stelt vast dat voor de komende tien jaar sowieso een extra investering nodig is. Fluvius stelt daarom een 'no regret'-actieplan voor de periode 2023-2032 voor. Dat plan houdt in dat 30.000 kilometer of 40 procent van het laagspanningsnet (belangrijk voor gezinnen en kleine bedrijven), 6.000 kilometer of 13 procent van het middenspanningsnet (belangrijk voor grotere bedrijven en een deel van de industrie) en 22.450 of één derde van de distributiecabines die stroom over Vlaanderen verdelen aangepast of versterkt moeten worden. Tevens dienen 750.000 huisaansluitingen te worden aangepast.

Zo kunnen alle verwachte veranderingen qua mobiliteit, verwarming, in de industrie en qua hernieuwbare energie in de komende tien jaar goed opgevangen worden. Mocht de transitie toch trager verlopen dan vandaag in de berekeningen ingeschat, dan betekent dit 'no regret'-plan geen overinvestering: we zitten dan gewoon iets voor op schema m.b.t. de uitdagingen van de verdere energietransitie.

- **Extra financiële inspanningen**

Het Fluvius-plan om de energietransitie op te vangen vertegenwoordigt 4 miljard euro aan extra investeringen tot 2032, bovenop de eerder al geplande 7 miljard euro aan investeringen die ook zonder de energietransitie nodig zijn: denk aan het realiseren van klantaansluitingen, vernieuwingen van de netten bij wegeniswerken en het vervangen van verouderde netonderdelen. De 4 miljard euro extra voor de energietransitie betekent een stijging van de werkingsmiddelen voor Fluvius met bijna 10 procent in 2032.

- **Combinatie investeringen en slim netgebruik**

Door een juist en massaal gebruik van de digitale meter, het goed spreiden van laden bij elektrische wagens, gunstige effecten van het capaciteitstarief en maatregelen rond flexibiliteit op het elektriciteitsnet, kan de verdere investeringskost voor de energietransitie in de distributienetten volgens de huidige inschatting beperkt worden tot 6 miljard euro tegen 2050. Worden deze maatregelen niet op grote schaal toegepast, dan zal de kostprijs richting 2050 veel hoger liggen. Aangezien iedereen via de elektriciteitsfactuur bijdraagt tot het beheer van de Vlaamse elektriciteitsnetten, is het dan ook aan te bevelen hier als samenleving werk van te maken.

- **Jaarlijkse bijsturing**

De energietransitie staat centraal in het nieuwe Investeringsplan van Fluvius. We maken jaarlijks een doorgerekende prognose voor de komende tien jaar qua investeringen in de distributienetten voor elektriciteit en aardgas. Dat plan wordt in het voorjaar aan de overheden, stakeholders en publieke opinie voorgesteld. Na een publieke consultatieronde is het de Vlaamse energieregulator VREG die beslist of het definitieve Investeringsplan van Fluvius wordt goedgekeurd en de gevraagde middelen in de komende jaren worden vrijgemaakt.

- **Investeren in data- en rioolnetbeheer**

Inzake telecom wordt vastgesteld dat het bestaande netwerk op vandaag voldoet aan de behoeften. De toekomstige verwachtingen zijn echter hoog. Daarom is het initiatief genomen om het datanetwerk uit te bouwen in functie van de veeleisende toekomstige noden. Daarbij worden vier cruciale principes gehanteerd: toegang tot het internet voor alle gezinnen en bedrijven in Vlaanderen; het voorzien van een open en niet-discriminerend datanetwerk dat toegankelijk is voor alle aanbieders van diensten; het creëren van een datanetwerk met hogere datasnelheden dan vandaag, en dit aan de laagst mogelijke maatschappelijke kost.

In de rubriek Datanetbeheer verder in dit verslag komen we hierop terug.

Wat riolering betreft zijn er alleen al omwille van de klimaatproblematiek enorm veel uitdagingen. Ook voor deze activiteit is een verhoogd investeringsvolume noodzakelijk. Dit wordt verder in het activiteitenverslag besproken.

Herziening overeenkomst 'oplaadvergoeding aan OCMW's'

De vergoeding voor oplaadpunten is historisch ontstaan bij de start van de werking bij de distributienetbeheerders als sociale leverancier met budgetmeters. In de regelgeving wordt aan de distributienetbeheerder opgelegd dat er per gemeente minstens één oplaadpunt ter beschikking moet zijn. Om dit te kunnen realiseren is een samenwerking uitgewerkt met de OCMW's. Ten gevolge van de introductie van de selfservice oplaadterminals was de reële tijd voor ondersteuning van de klanten door OCMW-medewerkers evenwel fors gereduceerd. Dit heeft ertoe geleid dat sinds 2016 het OCMW een vergoeding per oplaadpunt ontvangt, rekening houdend met de openingsuren (bereikbaarheid) en een vergoeding per actieve budgetmeter/digitale meter in

prepaid in de betrokken gemeente. Sinds de komst van de prepaid digitale meter gebeurt circa 85% van de betalingen online.

De uitgekeerde oplaadvergoeding aan OCMW's m.b.t. het werkjaar 2021 beliep voor de totaliteit van de OCMW's 3,1 miljoen euro. In 2022 steeg deze vergoeding fors omwille van de stijging van het aantal meters in prepaid. Gelet hierop is er nood aan een andere invulling voor de toekenning van een (oplaad)vergoeding aan de OCMW's, alsook aan een herziening van de verdelings- en/of toekenningscriteria. Na voorafgaand overleg met VVSG werd een nieuw voorstel van contract uitgewerkt. Om de budgettaire impact van deze uitgekeerde vergoeding aan de OCMW's onder controle te houden, werd voorgesteld om te werken met een gesloten enveloppe, te verdelen over de OCMW's ten belope van het bedrag dat uitgekeerd werd over het werkingsjaar 2021. De totale vergoeding wordt jaarlijks geïndexeerd vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe vergoedingsmethodiek (2025).

Energienetbeheer

Digitale meters

- **Stand van zaken uitrol**

Begin november 2022 werd de 2 miljoenste digitale energiemeter in Vlaanderen geplaatst, een belangrijke mijlpaal in de uitrol van de digitale meter. Meer dan één op de drie Vlaamse gezinnen beschikt daarmee ondertussen al over een digitale meter.

- **Prepaid (voorafbetaling van energie) via digitale meter**

Ook in 2022 werd de aanpak onverminderd verder gezet om onze energieleveringen als sociale leverancier te verzekeren via de digitale meter. Nu de digitale meter uitgerold wordt, wordt de budgetmeter vervangen door een zogenaamde prepaid meter, die zich van niets onderscheidt van de digitale meter. Dat maakt het hele proces en de bijhorende communicatie klantvriendelijker en minder stigmatiserend.

- **Schaalvergroting leidt tot synergie**

Eerder al werden gesprekken opgestart met Pidpa, De Watergroep en Farys om mee in te stappen in de uitrol van de digitale meter en samen de digitale elektriciteits-, aardgas- én watermeters te installeren. Begin 2022 startte dan ook een grootschalig pilootproject voor installatie van de digitale watermeter, samen met de digitale elektriciteits- en aardgasmeter. Dit pilootproject werd inmiddels positief geëvalueerd zodat structureel kan worden overgegaan tot een grootschalige gezamenlijke uitrol van deze digitale meters. Dit heeft ook geleid tot de beslissing om enerzijds gebruik te maken van de elektriciteitsmeter om de data naar de digitale watermeters door te sturen en anderzijds maximaal een beroep te doen op een gezamenlijke aannemer voor de plaatsing van deze meters. Door de digitale water- én energiemeters gezamenlijk te plaatsen werken de Vlaamse nutsbedrijven intensief samen en ontzorgen ze zo ook maximaal de klanten.

Ook binnen de samenwerkingsmogelijkheden met andere netbeheerders in België (Sibelga, Ores en Resa) lopen projecten, zoals deelname aan de Fluvius-aankoopprocedure voor digitale meters en uitleessystemen.

Door hoge energieprijzen verlagen Vlaamse gezinnen gasverbruik

Gezinnen in Vlaanderen bleven hun elektriciteits- en gasverbruik in 2022 flink bijsturen ten opzichte van vorig jaar. Voor aardgas gaat het gemiddeld om 14% minder verbruik per maand, temperatuurverschillen uitgevlakt. Voor elektriciteit gaat het gemiddeld om 12% minder.

Dat blijkt uit een data-analyse van Fluvius met de anonieme gegevens van de digitale meters. In de vergelijking werd rekening gehouden met de temperatuurverschillen tussen beide jaren. Fluvius ziet ook opnieuw een duidelijke stijging in het aantal klanten dat actief aan de slag gaat met de verbruiksinfo uit de digitale meter.

Openbare verlichting

- **Aanbod verleding openbare verlichting een succes**

Samen met de lokale besturen, onze aandeelhouders, zet Fluvius in naam van Fluvius Antwerpen volop in op de modernisering van de openbare verlichting met interactieve ledverlichtingstoestellen. Doel was om dit in 2030 verwezenlijkt te hebben conform het Vlaamse regeerakkoord.

In Fluvius Antwerpen zijn reeds 41.195 van de in totaal 141.065 straatlampen een ledlamp, wat neerkomt op 29%.

In oktober 2022 besliste Fluvius om de verleding van de openbare verlichting in Vlaanderen te versnellen. Er wordt voortaan toegewerkt naar 2028 i.p.v. 2030 als het jaar waarin alle 1,2 miljoen straatlampen van interactieve led-technologie voorzien moeten zijn.

Fluvius contracteert extra leveranciers en aannemers om dat mogelijk te maken. Deze stap vermindert de energiefactuur van de lokale besturen in de komende jaren ook sneller.

- **Aanbod OV**

De gemeenteraad van Kapellen heeft zich op 16 mei 2022 akkoord verklaard met de principes van het aanbod 'Fluvius Openbare verlichting'. De gemeente herbevestigde ook haar eerdere beheersoverdracht rond de verlichtingstoestellen, lichtbronnen en steunen in het ex-lveg-bedelingsgebied en besliste om deze uit te breiden naar semi-openbare verlichtingsinstallaties, daaraan verbonden de automatische overdracht van de eigendom van de in de toekomst nog op te richten verlichtingstoestellen, lichtbronnen en steunen en desgevallend de semi-openbare verlichtingsinstallaties.

De gemeenteraad van Kapellen nam op 16 mei 2022 nam eenzelfde beslissing voor wat betreft de wijk Hoogboom (ex-IMEA-bedelingsgebied) met bijhorende beheersoverdracht.

De gemeenteraden van Antwerpen (dd. 26 september 2022) en Wommelgem (dd. 25 mei 2022) hebben eveneens beslist om de installaties OV in te brengen bij hun netbeheerder.

Van de 30 gemeenten die aangesloten zijn bij Fluvius Antwerpen voor de activiteit elektriciteit zijn er 24 reeds toegetreden tot het aanbod OV 2.0.

Toename projecten warmtenetten

Warmte is één van de focuspunten in de multi-utility visie van Fluvius. In het kader van de energietransitie bekijken we om overal waar het kan groene restwarmte als energiebron te gebruiken. Zo telden we eind 2022 voor heel Vlaanderen samen in 15 gemeenten zo'n 68 km warmtenet en 2.123 warmteklanten. Bovendien stellen we een toename vast van het aantal

warmteprojecten. Wat warmtenetten betreft, gaat Fluvius er voorlopig van uit dat er in 2050 een potentieel van 8 TWh zal zijn om huizen en gebouwen te verwarmen.

Databeheer

Databeheer

Databeheer omvat het verzamelen, beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van meetgegevens op de toegangspunten tot het distributienet voor elektriciteit en aardgas, het beheer van het toegangsregister, de uitwisseling van data tussen marktpartijen, het faciliteren van innovatieve applicaties, enz. Deze vormen meer dan ooit een ondersteunende behoefte voor een goed functionerende energiemarkt om de verwachtingen inzake energietransitie en energie-efficiëntie te kunnen inlossen.

De Vlaamse decreetgever heeft de rol van databeheerder toevertrouwd aan de distributienetbeheerders. In de praktijk worden de activiteiten inzake databeheer conform het Energiedecreet uitgevoerd door de werkmaatschappij Fluvius. Het databeheer wordt uitgeoefend in volle onafhankelijkheid van de activiteit en de rekeningen van het databeheer ten opzichte van de andere activiteiten die aan Fluvius werden opgelegd. De zorg voor het recht op privéleven en informatiebeveiliging hebben in het 'data-verwerkingsproces' een prominente plaats en zullen ook in de toekomst verder gehonoreerd en bewaakt worden.

Atrias – Centraal dataplatform

Atrias staat in voor de creatie en de uitbating van een gemeenschappelijk data-uitwisselingsplatform voor gegevensuitwisseling tussen alle actoren op de Belgische energiemarkt. Atrias verenigt alle energieleveranciers, de transmissienetbeheerder Elia, de gasvervoeronderneming Fluxys en de distributienetbeheerders in België. Atrias gaat over meer dan 10 miljoen aansluitingspunten en 300 miljoen meterstandgegevens. Atrias is in het leven geroepen ter vervanging van de aparte datasystemen bij de Belgische distributienetbeheerders en centraliseert de dataverwerking voor de Belgische energiemarkt in één enkel, federaal systeem.

Het Atrias-platform (Central Market System - CMS) met de bijhorende communicatieregels (MIG-6) ging van start op 1 november 2021. Vanaf dan stuurt het CMS de onderlinge uitwisseling van marktgegevens (zoals meterstanden en facturatiegegevens) en marktprocessen (zoals verhuizingen en leverancierswissels) aan door middel van MIG 6.

Datanetbeheer

Realisatie van een snel datanetwerk – project Tramontana

Op 19 juli 2022 hebben Telenet Group Holding NV en Fluvius System Operator een bindend akkoord gesloten om samen de volgende stap te zetten in de realisatie van het datanetwerk van de toekomst. Op termijn zullen snelheden van 5 Gbps of meer mogelijk zijn; dit is vijf keer sneller dan de hoogste downloadsnelheid die vandaag wordt aangeboden. Via hun vertegenwoordiging binnen Fluvius kan door de gemeenten gewaakt worden over uitvoering van de opdracht conform de cruciale uitgangspunten en doelstellingen.

- **Zelfstandig datanetbedrijf**

Zowel Telenet als Fluvius zullen hun bestaande HFC-netwerk (hybride glasvezel-coax) en hun bestaande glasvezelactiva onderbrengen in een zelfstandig datanetbedrijf, met op vandaag de werknaam NetCo. NetCo zal instaan voor de realisatie van snel internet voor elke Vlaming, en dit zowel in landelijk als stedelijk gebied. Hierbij zal maximaal gestreefd worden naar synergie met de aanleg van andere nutsvoorzieningen.

Fluvius zal in NetCo ook de erfpachtovereenkomst (op het netwerk dat Telenet via een langetermijnlease huurt van Fluvius in ongeveer één derde van Vlaanderen) inbrengen, die zal ophouden te bestaan van zodra deze transactie is afgerond. Daarnaast is er de geruisloze fusie van Interkabel met als overnemende vennoot Fluvius System Operator.

Bij de start van NetCo zal Fluvius 33,2% van de aandelen van NetCo aanhouden en Telenet 66,8%. In afwachting van bevestiging dat de samenwerking tussen Fluvius en Telenet geen verdere stappen vereist op niveau van de mededingingsautoriteiten, de Europese Commissie en de Belgische Mededingingsautoriteit (BMA), worden alle voorbereidingsacties onder dit voorbehoud verder uitgevoerd. Verwacht wordt dat de nieuwe vennootschap van start kan gaan in de zomer van 2023.

In dat kader werden de nodige beslissingen genomen in de Buitengewone Algemene Vergadering van december 2022. Hoe dan ook zal deze activiteit via een aparte juridische entiteit geen enkele impact hebben, financieel of op enige andere wijze, op de gereguleerde activiteiten van de Fluvius Economische Groep.

- **Bestaande telecomdiensten naar NetCo**

De netbeheerders hadden vroeger al een aanbod elektronische-communicatiediensten ontwikkeld voor de deelnemende steden en gemeenten alsook andere lokale besturen bestaande uit voornamelijk internet, telefonie, lokale netwerken & Free WiFi, genaamd 'Fluvius Net'. 113 gemeenten hebben heden een beheersoverdracht inzake Fluvius Net gedaan bij hun respectievelijke netbeheerder. Die dienstenrelatie tussen de netbeheerders en gemeenten zal samen met de vaste netwerkinfrastructuur ingebracht worden in NetCo. De bestaande diensten zullen aldus aan dezelfde voorwaarden verdergezet worden tot 2046 voor de reeds genietende gemeenten.

Aanpassing Reglement mede-eigendom en Beheerscontract glasvezelnetwerk Engie-Elia-Fluvius

Sinds 2001 is er een 'Contract van mede-eigendom' en 'Contract van aanneming' tussen CPTe (vandaag Engie & Elia) en Electrabel (vandaag Fluvius). Het Beheerscontract werd telkens stilzwijgend verlengd voor een jaar. Elia heeft eind februari 2022 een deel van het netwerk van Engie gekocht. Hiervoor werd een nieuw 'Reglement van mede-eigendom' opgesteld met een duurtijd van 10 jaar, om de oude contracten te actualiseren en af te stemmen op de huidige situatie. In de nieuwe contracten wordt pro-actief rekening gehouden met de noden van het project Tramontana.

Rioolnetbeheer

Rioleringsuitdagingen

De eerdere watersnood en de daarop volgende droogteperioden onderstreepten het belang van een goed uitgebouwd rioleringsnet en een doordacht waterbuffer- en hemelwaterbeleid. De basis voor de verdere klimaatbestendige uitbouw van de netten vormen de hemelwaterplannen. De opgestarte acties rond de opmaak van hemelwaterplannen worden met de nodige prioriteit verdergezet om klaar te zijn tegen de door Vlaanderen opgelegde datum van realisatie. Gelijktijdig onderzoeken we hoe we de bestaande capaciteit van onze netten kunnen maximaliseren. Door het toenemend belang van data ook binnen het waterbeheer en de waterbeheerssystemen zal specifiek aandacht moeten besteed worden aan de verwerking van ook deze data.

Blue Deal

Er gaat in Vlaanderen veel aandacht naar het water- en droogtebeleid, met onder meer de Blue Deal van de Vlaamse Regering, het ambitieuze programma dat de Vlaamse Regering in het leven riep om waterschaarste en droogte aan te pakken via tal van acties. Elke gemeente in Vlaanderen moet tegen eind 2023 een hemelwater- en droogteplan kunnen voorleggen. Lokale besturen die daar geen werk van maken, hebben na 2024 geen recht meer op water-gerelateerde subsidies voor hun waterbeheer. Fluvius neemt het voortouw in de coördinatie van hemelwater- en droogteplannen en helpt de Vlaamse steden en gemeenten bij de opmaak van zo'n hemelwater- en droogteplan. Centraal staat het inzicht dat hemelwater maximaal de kans moet krijgen om in de bodem te sijpelen, in plaats van zo snel mogelijk via de riolering en waterlopen te worden afgevoerd. Omdat de grondwaterproblematiek voor elke regio anders is, ziet elk plan er anders uit. Een hemelwater- en droogteplan geeft een integrale ruimtelijke visie over waar en hoe het hemelwater van bestaande en geplande wegenis, woningen en (on)verharde oppervlakken ter plaatse kan worden gehouden, kan infiltreren of kan worden gebufferd en vertraagd afgevoerd. Watersnood en droogteperioden onderstrepen het belang van een goed uitgebouwd rioleringsnet en een doordacht waterbuffer- en hemelwaterbeleid. De basis voor de verdere klimaatbestendige uitbouw van de rioolnetten vormen de hemelwater- en droogteplannen. De opgestarte acties rond de opmaak van deze plannen zullen dan ook met de nodige prioriteit worden verdergezet om klaar te zijn tegen de door Vlaanderen opgelegde datum van december 2023 en met het oog op hun implementatie. Voor de 86 gemeenten waar er door Fluvius aan rioolbeheer wordt gedaan, zijn er inmiddels 16 plannen volledig afgerond. 23 plannen liggen ter goedkeuring voor bij de gemeenten.

Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 – De Grote STROOMversnelling

In uitvoering van de Europese kaderrichtlijn Water en de Overstromingsrichtlijn, die beide werden omgezet in Vlaamse wetgeving via het decreet Integraal Waterbeleid, lanceerde de Vlaamse Regering De Grote STROOMversnelling met als doel de kwaliteit van ons oppervlaktewater en grondwater te verbeteren, en Vlaanderen te wapenen tegen droogte en wateroverlast. Fluvius Antwerpen (en zijn werkmaatschappij Fluvius) is een van de vele partners van de Vlaamse overheid om de komende 6 jaar een versnelling hoger te schakelen op het vlak van de verbetering van de afvalwaterzuivering, de vereenvoudiging van de procedures, een heldere taakverdeling tussen alle actoren en meer responsabilisering van rioolbeheerders. In 2027 moeten alle beken en rivieren in Europa voldoen aan de Europese waterkwaliteitsnormen. Met de goedkeuring door de Vlaamse Regering van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 liggen de reductiedoelen per waterlichaam vast. De eerste analyses geven alvast aan dat het realiseren van deze doelstellingen belangrijke extra inspanningen van de volledige sector zullen vergen.

Alle rioleringsbuizen scannen tegen 2027

De komende jaren onderwerpt Fluvius zijn hele Vlaamse rioolnet aan een grondige scan. Bedoeling is om met behulp van zowel manuele als robotcamera's de toestand van de kwetsbaarste stukken van onze riolen te controleren. Omdat de Vlaamse Overheid een duidelijk zicht wil op alle rioleringen, bundelden alle rioolbeheerders in Vlaanderen begin 2022 de inventarisatie van hun respectieve netwerken in één centraal systeem (<https://pers.fluvius.be/de-rioolinventaris-is-klaar>). De volgende stap nu is de toestand van de buizen na te gaan.

Visie rioleringsnetten 2050

Het is de ambitie van en tevens noodzaak voor Fluvius om binnen de verschillende nutsactiviteiten een proactieve rol op te nemen in de energietransitie, digitalisering en klimaatadaptatie die zich de komende jaren aandienen. Daarom formuleerde Fluvius zijn visie op de uitbouw van rioleringen en de manier waarop kan worden bijgedragen tot de mitigatie van de waterproblematiek ten gevolge van de klimaatwijziging.

De klimaatverandering en de verharding zet de waterkringloop onder druk en zorgt ervoor dat, in tegenstelling tot de perceptie, Vlaanderen één van de gebieden met de hoogste waterstress in Europa is. Hierdoor hebben we regelmatig te maken met een dreigend of effectief watertekort. De zomerse grondwaterstanden en de waterstanden/debietten in de waterlopen in onze regio zijn soms gedurende een aantal jaren laag, soms te laag om het water nog te kunnen/mogen gebruiken.

De oplossing hiervoor vergt een integrale aanpak gebaseerd op systeemdenken waarbinnen riolering een belangrijke rol speelt. Het verwachte waterverbruik zal door klimaatontwikkelingen en toename van de bevolking nog verder toenemen.

Deze visie formuleert 4 doelstellingen en 7 actiedomeinen:

- 1) We helpen om het Vlaamse drinkwaterverbruik te doen dalen
 1. *Optimaliseren van de synergie bij de digitale watermeterinstallatie*
 2. *We helpen Vlaamse gezinnen alternatieven voor drinkwater te gebruiken*
- 2) We zetten in op een maximaal circulair gebruik van water en (her)installeren de natuurlijke cyclus voor regenwater
 3. *We verzamelen zo veel mogelijk vuilvracht en verschonen waterlopen i.k.v. de 'Kaderrichtlijn Water met ambities en verplichtingen richting 2027'*
 4. *We bufferen en infiltreren afstromend regenwater en waar economisch haalbaar maken we afname op het regenwaterstelsel mogelijk, cf. ook onze hemelwaterplannen*
 5. *We zetten in op de recuperatie van (het geloosde) water (gemiddeld 120 liter per dag per gezin)*
- 3) We maken de rioleringsnetten future proof
 6. *We digitaliseren en automatiseren de rioleringsnetwerken*
- 4) We stellen de informatie van het rioolstelsel beschikbaar aan de gebruikers van het systeem
 7. *We bereiden ons voor op alternatieve oplossingen die overbelasting van het rioleringsstelsel en de gevolgen daarvan helpen vermijden.*

Herziening premies Rationeel Watergebruik (RWG)

De premiereglementen voor gescheiden afvoer, hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen in de steden en gemeenten waar Fluvius in opdracht van de rioolnetbeheerder rioleringsactiviteiten uitvoert, werden geharmoniseerd. De communicatie kan hierdoor zo transparant en eenvoudig mogelijk gebeuren naar alle klanten. De focus ligt op:

- een zo eenvoudig mogelijke premieaanvraag voor de klant,
- een eenduidig en uniform proces voor alle rioleringsvennoten,
- een afkoppelingsproces waarbij de klant wordt gesensibiliseerd en geresponsabiliseerd,
- de uitbetaling van de premie op basis van een positief keuringsattest,
- de ondersteuning van klanten die inzetten op bronmaatregelen.

Herrekende tarieven voor wegherstellingen 2022

Fluvius voorziet een tussenkomst voor de gemeente indien zij, naar aanleiding van door Fluvius geplande rioleringswerken in gemeentewegen, mee investeert in de heraanleg van de weg. Deze tussenkomst is de theoretische kost van het herstel van de wegenis voor de rioleringswerken die Fluvius zou moeten uitvoeren. Deze tarieven worden om de 5 à 6 jaar op basis van een representatief aantal dossiers opnieuw berekend, alsook jaarlijks geïndexeerd. Er werd beslist om de vroegere indexatieformule te herzien en vanaf 1 januari 2023 te werken met de systematiek van het Standaard Bestek 250 Wegenbouw Vlaanderen. Rekening houdend met een mix van prijzen voor het herstel van een standaardweg, stijgen de tarieven tussen de 7% en de 20%.

Saneringsbijdragen en -vergoedingen

In het kader van de Europese Waterrichtlijn heeft de VMM voor de waterlopen de reductiedoelstellingen vastgelegd evenals de investeringen die nodig zijn om deze doelstellingen te realiseren. Via Fluvius heeft Fluvius Antwerpen in haar investeringsplan voor de volgende jaren rekening gehouden met deze reductiedoelstellingen en een planning uitgewerkt om tegen 2033 alle noodzakelijke investeringen te realiseren. Het budget, opgemaakt voor de periode 2022-2026, toont aan dat de toepassing van het maximumtarief noodzakelijk is om het verhoogde investeringsvolume in de volgende jaren te kunnen financieren.

* * *